

ಆರದುವನೆ ಗೊಡ್ಯು ಅಂಚೋದು ಭೇದಭಾವವೆನ್ನು
ಜೀದಿಲ್ಲ... ಅವರೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿಗೊಳ್ಳು ಜಗತ್ತಾ
ಅಡಿರಿಲ್ಲ. ಈ ಸುಡುಗಾಡು ಎಲ್ಕುನ್ನು ಬಂದು
ಇಡೀ ಉರಾನ್ ಕೆಡ್ಡಿಬ್ಬಿತ್ತೆ. ಈಗ ನೋಡಿದ್ದು
ಅಗಿನೆಂಗಿಂಬ್ಬು ಗೊಡ್ಯುಮನ್ನಾಗ ಎತ್ತಿಲ್, ಎಮ್ಮುಲ್ಲಿ,
ಬಾರುಕೊಲ್ಲಿಲ್. ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣಮಂದಿ ಸೇರಿ ಇಬ್ಬು
ಗೊಡ್ಯುನ ದ್ಯಾವಮ್ಮನು ಗುಡಿತಾಕ ಕರ್ತೃ ಕಾರಹಸ್ತವಿ
ಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಎತ್ತುಗಳನ್ ಬಿಡ್ಡಿವಿ... ನಿಮ್ಮ ಒಿಪ್ಪಿಗೆ
ಬೇಕು ಅಂತ ಮಾತಾಡಿಮ್. ಹಂಗ ನಮ್ಮ ಮಂದಿನ
ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಶ್ವಾರ. ಈಗಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉರಾಗಾ
ನಮ್ಮ ಮಂದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ್ಯಾರ್... ಆಗಿಂದಂ
ದಡ್ಡ ಮಂದಿಲ್, ನಮ್ಮ ವರಯಿಸಿನ ಹುಡುಗರ್ಲಾರ್
ಜಾಸ್ತಿ ಓದ್ಯಾರ. ಲೋಕ ತಿಳಕೊಂಡಾರ. ಅಲ್ಲಿನಿಂದ
ನಾಕೂರು ತಿರಿಗ್ಗಾಡ್ಯಾರ... ಯಹ್ಯೇ... ನಿನ್ನಮು
ಮುಂಜಾಲೆದ್ದು, ನಮ್ಮ ವಾರಿಗಿಯಿವೀಗೆ ಹೆಳ್ಳಿ
ದ್ಯಾವಮ್ಮನು ಗುಡಿತಾಕ ಕರ್ತೃ. ನಾನ್ ನಮ್ಮ
ವಾರಿಗಿ ಹುಡುಗ್ನನ ಕರ್ಕಂಡು ಬರ್ರಿನಿ. ಅವಾಗಾ
ಇಬ್ಬ ಗೊಡ್ಯುನ ಕರ್ತೃ ಹಬ್ಬಡ ವಿಚಾರ ಮಾತಾಡಿದ್ದ
ಹಂಗಪ್ಪಾ...’ ಅಂತ ಶಾಂ ಅರೆನಿದ್ಯಾಗಿದ್ದ
ದುರುಗಣ್ಯನ ಕೇಳಿದ. ದುರುಗಣ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ
ಸೇಕ್ಕಿದ್ದ ಬೀಂದಿನ ನೆಲಕ ಒಟ್ಟಿ ಒಮ್ಮುಗಿ ವಧ್ಯ ಕೂತೆ.
‘ಇಷ್ಟ ದಿನಾಷ್ಟು ಈ ಸುಧಿ ಹುಣಿಲ್ಲ ನೇಡ್ದು.
ನಾಳಿನ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಂದಿನ ವಬ್ಬಿಸಿ ದ್ಯಾವಮ್ಮನು
ಗುಡಿತಾಕ ಸಭೆಮಾಡಿ ಕೇಳಿನ ನಡಿ ಎಂದ. ಅದೆನ
ಗುಂಗಿನಾಗಿ ವಧ್ಯ ಹೊಗ್ಗ ಹೊಳೆದ.

ಶಾಣಗ ದುರಗಯ್ಯ ಹೊಡ್ಡ ಯಾಕ
ಹೊದಂತ ಗೊತ್ತುಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಸ್ತು
ಕಾರಣವೇವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಂದಿ ಸೇರಿ ಕಿ ಹರಡೆಯ
ಹಕ್ಕಿನಿಂದಿರು ಎಬ್ಬ ನಂಬಿಕೆಯಾಲ ಏನೂ ಉಮ್ಮೆದಿ
ಬಂದವನಂಗ ಮಲಗಿದ. ಬಳ್ಳಮ್ಮ ತಂದೆಮಗನು
ಮಾತ್ರಾಗಳನ ಮಲಿಗಿದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ತಂದೆಮಗ ಸೇಲಿ
ಪನ್ನ ಮಾಡಿರುನ್ನ ನಡಿ ಅಂತ ಗೊರ್ಗೊರ್ಗ ನಿಡಿ
ಹೊಡ್ಡಿ ಶುರುಮಾಡಿತು.

ಬೆಳ್ಗರದಾಗ ಶಾಣ ಎದ್ದು ನೋಡಿದ.
ದುರುಗಿಯು ದ್ವಾರವುನ್ನ ಗುಡಿಮುಂದ
ಮಂದಿನ ಕೂಡಿಕೆಲೊಂದು ಕಾರಹನೀವಿ ಕುರಿತೆ
ಮಾತಾಡಕ್ಕಿತ್ತಿದ್ದ. ಶಾಣ ಬಡಬಡ ಹೋಗಿ ತನ್ನ²
ಹಳ್ಳಿಗೆಳೆಯಿದ್ದ ಕರಕಂದು ತಾನು ಮಂದಾಗಿ
ಕುಟ. ದುರುಗಿಯು ನಡ ಮಂದಾಗಿ ಕುಟಾತ್ತ
‘ನೋಡುಪು, ನಾವಿಲ್ಲಿ ಸುಮೆಚ್ ಕೂಡಾಕ ಬಂದಿಲ್ಲ,
ಹಬ್ಬೇನು ಬಾಳ ದೂರಿಲ್ಲ, ಈಗ ಮಾತಾಡಕ
ಇಬ್ಬು ಗೌತ್ರನ ಕರಿಸಿ, ಅವರೆನಂತಾರ ಅನ್ನೊಂದು
ತಿಳಿಂದು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ತ ಮಾಡಬ್ಬಿ, ಇದು
ದ್ವೇವದ ಮಾತ್ತೇತಿ... ನಾವೇ ನಿರ್ಧಾರ ತಗಿಂದು
ಸರಿಬರಲ್ಲ... ಇದಕ್ಕೊಳಿಂದ ದ್ವೇವದಮಾತ್ರ
ಬೇಕು...’ ಅಂತ ದ್ವೇವದ ಮಾತಾಬಿದ. ದ್ವೇವದ
ಸಭೆಗೆ ಏರಡು ಮನೆ ಗೌಡ್ಯ ಬಂದು. ಅವರ ಜಿಗೆಗೆ
ಕಂತ್ರಾಟ ಮಂದಿನೂ ಬಂದ್ರು. ಇಬ್ಬು ಗೌಡ್ಯ
ಎದುಬದುರು ದ್ವಾರಮ್ಮನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಲಿಗುರೊಂದು
ಶಾಣನ ಎಧಿಗೆ ಬೆಳ್ಗ ಕುಟ್ಟು. ದೂರ ಒಂದಾತ್ತ
ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶಾಣ ಬೆಳ್ಗನ ಲುಣಿ, ಬೆಳ್ಗನ
ಅಂಗಿ ತೊಟ್ಟು ಗಡುಸಾಗಿ ಕುಟಿದ್ದು, ಗೌಡ್ಯ
ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಪನ್ನ ಮಾತಾಡದವರಂಗ ತಮ್ಮ

చేలాగళిగే సిట్టిలే అలే, తొలిలే మాతాడక ముందాద్య. హింగ బాళోత్తు తమోళగ తావు గుసుగుసు నడిదిద్య.

ಹಿರೇಗೊಡು ಜತಿಗೆ ಸದಾಕಾಲ ಅಂತಿದ್ದು
ಐಸೇರು ಅಂಬುಯ್ಯಗೆ ವಲ್ಲಾ ಉಳಿಸುಟಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು
ಸರ್ಕಾರನ ವಾದ್ಯ ‘ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮವೈ ಯಾಕ ಕರ್ತಿರಿ...
ವಿನ್ಯಾಸಕೆ... ಯಾರ್’ ಮಾತಾಪೋರು, ಏನಾಗ್ಯ
ಮಾತಾಪೋರುತ್ತೆ ಮಾತಾರ್ತಿ, ಗೊಡು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್
ಪ್ರಚಾರಕ್ಕ ಬೆರೆಕಡೆ ಉದಿಗಿ ಹೋಗಬೇಕು
ಹತ್ತಾರು ಮೀರಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೇಲ್ಲ ಬಾಳಿ
ಅದಾವ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಿರೇಗೊಡು ಬಗಲ ಕೊತ್ತ

‘పనిల్లా గొడ్డె, హింద్రుకతి హింద్రు ఇర్రి
ఈగ నావేల్లు లూరాగ అణ్ణితమ్మ ఇచ్చంగ
బేసెద్దు, లూరిగే భల్యెతాగ్గి మళీబేసెను
దేవ్యు పాకమ్మ కోటాను. హింగాగి
లూరంబదు శాంతిరేతియింద ఐతే. లూరం
తణ్ణగ ఇర్రియింధ ఈ వస్త కారముణ్ణి
కరి వరిబేకంత నావేల్ల మాతాడిసోందివి
లూరాగ కష్ట పరిదినగాళ్ళను ముద్దుం బందు
అన్న కోడో భూమితాయిగే, నేలిల
హోరో ఒస్తుణ్ణిగే దోఖి మాదిదంగాగుత్త
ఈ సారి కారముణ్ణివి ఎత్తగళన కఠి వరిబేకంత
మాదివి. ఇదశ్శనిమా ఒప్పిగేనూ బేచు గొడ్డె
అంత దురుగయ్య తీరికి రూపదల్లి హేళిబిద
ఈ మాతిగి గొఱ్చు గప్పాదు.

ତେ କାରହୁଣ୍ଡୀଙ୍କେ ଏତୁଗଳନ କରି ହୀରୀଦେଶ
ନିଲ୍ଲିଦ୍ଧ ନାହିଁ ବରେଇ ଲେଖନୀଙ୍କେ ଭାବି ତୋଣିଦ୍ଵାରା
ଆଗୁତେ ଅଦ୍ୟାଗ ମାତ୍ରୁ, ବ୍ୟାଗ୍ରୂ, ବ୍ୟାଦୁ
ଛିପେଲ୍ଲା ଦୟରଗ୍ଯ୍ୟନ କ୍ଷେଯାଗ ଜନାମ... ତେ
ଲେଖନୀ ତୈମିନାଗ ହର୍ଯ୍ୟବିଦ୍ର, ନମ୍ବୁ ପେଟ୍ଟୁ
ବିଜୋଦୟ ଗ୍ରାହିଂଟି. ତେ ତୈମିନାଗ ହର୍ଯ୍ୟ
ବୁଝାକ ବରଲୁ... ତେଗ ଦୟରଗ୍ଯ୍ୟନ ମାତ୍ର
ନନ୍ଦି କୋଦାଲିଲ୍ଲିଠିଦ୍ଵାରା ମୋହୋଦୟ
ବୁଝି... ଅତ ଜିବୁ ଗୋଟୁ ଭଲ ମନ୍ଦିନୀ
ଲେଖଚାର ବିଦେଁ ଆଗ୍ରିତ୍ତ. ଭଲଗୋଳଙ୍କ ଜିବୁ
ଗୋଟୁ ତିଳକିମ୍ବ କରି ହରିପା, ଅଧ୍ୟାଗେଷ୍ଟିତି
ଶାରିଗେ ଭଲ୍ଲିଦାଗୁତ୍ତିଦ୍ଵାରା ନମ୍ବେଣିଲ୍ଲ ତକରାରୁ..
ହୟ ନନ୍ଦିଲ, ଶାରିଗେ ଭଲ୍ଲିଦାଗିନ୍ତି...” ଅତ ଜିବୁ
ଗୋଟୁ ବ୍ୟାଗ୍ରୀ କୋଟିଗାତ୍ର. ଆଗ ଏଲା ମନିଦ
ନିମ୍ନେ ସିରୁବିପୁଣ୍ଯ କେ ବାଯି ରୁହିଶିକୋନିଦ୍ଵାରା.

‘ಹಂಗಾರೆ ಗೊಡ್ಡೆ ಒಕ್ಕೆದಾತಿ, ಪದ್ದತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗಿನಿಂದ ಮೊದಲು ಎತ್ತುಗೋ ಬರಬೇಕೆಲ್ಲ’ ಅಂತ ದುರುಗಯ್ಯಿ ಹಿಂಗೌಡಾಗಿ ತಿಳಿದ್ದಿರು. ಹಿಂಗೌಡಾಗ ಒಂದೀಪು ಶಾಖಾತು ‘ನಮ್ಮ ಮನೆನದಾಗ ಎತ್ತುಗಳನ ತಗ್ಗ ಬಾಳದಿನ ಆತು... ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಂದ ಎತ್ತುಕಟ್ಟಿ ಕರಿ ಹರಲಿ... ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ... ನಿವಾ ಹಬ್ಬ ಸಾಗ್ನಿ’ ಅಂತ ದೊಡ್ಡ ಮಾತಾಪಾದ ಸಣ್ಣಗೊಡ್ಡೆ ಮನೆನದ ಸಂಗೇಗೊಡ್ಡೆ ಎಧ್ಯನಿಂತು, ‘ನಾನೇನು ಹಬ್ಬ ಮಾಡಾ ಬೇಕಣ್ಣಲ್ಲ, ಹಿಂಗೌಡ್ಡೆ ಹೇಳಿದಂಗ ಆಗ್ನಿ... ಅಡ್ಡ ನದೆಮಾಯ ತಕರಾಯ ಈತಿ ಪ್ರತಿವರ್ವ ಅಗಸಿ ನಿತ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡಗೊಡ್ಡೆ ಮನಿಲಿಂದ ಮೊದಲು ಕಳಣ ಬೇಳಗ್ಗುಬ್ಬಿ. ಈ ಬಾರಿ ನಮ್ಮ

‘ಮನ್ಯಾಗಿನಿಂದ ಕಳಸ ಬೆಳಗ್ಗಿಸಿ...’ ಅಂತಂದ. ಈ ಮಾತನ್ನ ತಡಕಲಾರದ ಹೀಗೆಗೊಡ, ‘ಅದೆಂಗ ಅಗುತ್ತವ್ಯ... ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಹಬ್ಬಹುಣಿಗೆ ನಮ್ಯ ಮನ್ಯಾಗಿನಿಂದ ಕಳಸ ಮೊದ್ದು ಹೊಣತ್ತೇತಿ. ಅದೆಂಗ ನಡಕಂಬಂದ ಪದ್ಧತಿ ಮುರ್ಯಾಕ ಬರ್ಪುತ್ತಿ ನೀವಾ ಹೇಳುಪ ದ್ಯೇವ...’ ಅಂದಾಗ, ದುರುಗಯ್ಯನೇ ನಡುವೆ ತೂರಿ, ‘ಶರ್ಬಿಜಿ ಗೋಡೆ, ಅದು ನಿನ್ನಮನ್ಯ ಬಂದ ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ನಡ್ಡ ಪದ್ಧತಿ, ದೊಡ್ಡಗೊಡ್ಡು ಮನ್ಯಾಗಿನ ಕಳಸನೇ ಮೊದ್ದು ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಪದ್ಧತಿ ಮುರಿದ್ದ ಉದ್ದೇ ಬೆಳ್ಳಿದಾಗಲ್ಲ’ ಅಂತಂದಾಗ ಉಳಿದವ್ಯ ದುರುಗಯ್ಯನ ಮಾತೇ ಸರಿಯನ್ನುವಂಗ ಉಂಗುಟ್ಟಿದ್ದು. ಆಗ ಸಂಗೇಗೊಡ ದುರುಗಯ್ಯನ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮ್ಮನಾದಾದ್ದುಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇತ್ತೆ. ಈಗ ಹೇಳಿದಂಗ ನಡ್ಡ ದುರುಗಯ್ಯನ ಕಡಲಿಂದ ನಾಕು ಓಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಳ್ಳ ವಂಬೋದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಂಡ ಉರಿತ್ತು. ದುರುಗಯ್ಯಗೆ ಇಬ್ಬು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಈಗ ಇಬ್ಬು ಪುಂಡಿನ ತಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಡ ಸಲುವಾಗಿ, ‘ನಾಳೆ ಒಂದಿನ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ ಓಟೋಕೆ, ಎಲ್ಲೂ ಎತ್ತುಗಳನ ತಯಾರಿ ಮಾಡಮ್ಯ ನಡ್ಡಿ...’ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮಂದಿನ ಹುರುಹಿಲೆ ಎಬಿಸಲು ಶುರುಮಾಡಿಕ್ಕಿದ.

ಹಗಲೆಲ್ಲ ನಾಳೆ ನಡಿಯುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿಕ
 ಬ್ಯಾಡ್‌ಪ್ರು, ಪುರಬರು, ಬ್ಯಾಗರ್ಪು, ವಾದ್ಯ,
 ತುರುತುರು ಹಳ್ಳಿದಾಗ, ಕೇರ್ಕಾಗ, ಬಾವಿ ದಂಡಿಗೆ
 ಎತ್ತುಗೂಳನ ನಿಂದಿಸಿ ಮೈಕೋಳದ್ದು. ಸಂಚಯುಂದ
 ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಗೆ ಹೊಗಿ ಶ್ರೀನ ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಟ್ಟಿ,
 ಕೊಂಬಿಗೆ ವಾನಿಸು ಬಣ್ಣ, ಗ್ರಾಂಡೆವೆ, ಅಣಿಸು,
 ಹಣಿಕಟ್ಟಿ, ರಿಭ್ಬನ್, ಬಲುನ್, ದಂಡಿ ಹೂ,
 ಟೋಪ್‌ ಸೆರಿನಿನ ಸೀರೆ, ಕರಿಹಗ್ಗ ಮುಂತಾದವು
 ತಂದು ಮಾನ್ಯಿಕ್ಟಿ ನಾಳೆ ಹಬ್ಬಿದ ಶಿವಾಗ್